

LLEYDA CATALANA

SEMANARI POPULAR, LITERARI Y HUMORÍSTIC

Suscripció exclusivament per fora de la Capital
Sis mesos, 2 pessetas; un any, 3'50 pessetas.

Número corrent, 5 céntims; atrassat, 10.

Redacció y Administració, Major, 12

• • •

Horas de despatx: de 10 á 12 del matí y de
5 á 6 de la tarde.

Tan si s'insertan com nó, no
's tornan los originals; ni s'admeten si no vienen degudament
firmats.

LLEYDA CATALANA, no perteneix ni vol pertenexer á cap partit polítich.

SUMARI. — Ja ha arribat l' hora, per Taset de Copa d' or. — A LLEYDA CATALANA, per Pepet de Gracia. — *Avis y oferiment.* — Lo bon català, per J. Staramsa. — *Cosas vellas de Lleyda*, per Fló de Carbassa. — *La dona catalana*, per Santiago Beleta. — *Política Polavieja*, per lo Duch de T. Tuan. — *Soch així!*, per Sopa de Rap. — *La nit dels Reys*, per Tofol de Rufea. — *Catalanas*, per Santiago Beleta. — *Indirectas*. — *Carta-contesta*, per Pepet de Gracia. — *Trenca-closcas*. — *Correspondencia*. — *Anuncis*.

Ja ha arribat l' hora

(A nostres llegidors)

Pa Mala Senmana, sortí lo dimarts de Carnaval, fent son debut á la posta del sol, del últim dia de Carnestoltes. Aquet motiu, junt ab lo que deyam en l' articlet insert en dit primer número, fou lo que 'ns impulsá á posar lo títol qu' hem portat fins lo prop passat dissapte; títol qu' alguns maliciosos interpretaren com tingueren per convenient, encara que sa interpretació fos lo que teníam mes lluny de la pensa.

No obstant y axó, resoluquem, y molts ens poden privar de mentir, cambiar lo mot de *Mala Senmana*, per lo de *Bona Senmana*, en l' extraordinari de la Festa Major, atenent á la innegable vritat deque la senmana de Sant Anastasi no pot ser *mala*, per cap fill de Lleyda, sino *bona* del cap fins á la quia. Pro l' home proposa y no sempre disposa; aquells días si ya oposar un asumpto d' amor prepitjar, y podíam, ni volíam, nua causa, no haguenmores duró títol, encara que si hagués fanyat lo Moro Muza; pro estabam conformes á ferho al primer pretext que tingessim.

Ivuy creyém tenirlo y avuy ho hem fet. Neesitavam demostrar que si cambiavam lo títol ho feyam no cedint á imposicions de ningú, sino per nostra santa voluntat. Ni mes, ni menos.

Quina fou la causa del retrás y lo motiu del impediment? No cal dirlo, y de segur que tots l' endevinen.

Donchs bé; al retirar la *cabesera*, pensarem ab lo títol nou, y'n trobarem un que en un mot expresa lo que som, lo que volém esser, lo que serém sempre: LLEYDA CATALANA.

No cal dir ni donar mes esplications; lo títol ho diu tot.

Catalans y de Lleyda, ó si volen: *de Lleyda y catalans*.

**

Ara que no surti un altre mal pensat á dir que 'ns volém convertir en un *Máximo Gomez* de Catalunya; en que volém ser portaveus del separatisme catalá.

¡Malahit de la Patria sía, qui tan sols s' ho pensi un minut!

«Prudent autonomía» vá dir lo Canonje Collell no fa molts dias; «regionalisme pur» anyadímos nosaltres avuy: Catalunya es y vol esser filla d' Espanya, y germana d' Aragó y de Castella, d' Andalucía y Navarra, de Galicia y de Lleó, axó sí, axó sempre; ara cambrera de Madrit, axó may, costi 'l que costi. No som borts, gracias á Deu.

No volém que devant nostre s' humili 'l calanyés andalús, ni 'l ample sombrero dels fills del Turia, ni la boyna provincial, ni 'l mocador aragonés; pro en front seu tamboch ens volém treurer la morada barata, corona real d' un poble que 'n viurer de lo seu, y en la guerra per lo seu: per sa religió, per sos pais, per las tradicions, per las lleys, per sos jurs, per son natural modo de ser, que 'l fá un poble gran quan resa, humil quan treballa, festiu quan reposa, jegant quan lluya, homérich quan mor, y espill del mon quan se bat per son honor y per sa Patria.

Tot poble té en son ideal la rahó de sa historia, y per' xó Catalunya no pot rendirse en front d' aquesta, perque son ideal sant y sagrat palpita en los cors, glateix en son espirit y viu entre 'ls rojos globus de sa sanch, lava ardenta d' un Etna ocult dins del pit catalá, que 's l' altar hont lo cor, fent de sagrari, güarda inmaculat l' amor sagrat de la Patria.

Visca Catalunya!

Visca Lleyda, sempre catalana!

Aquí teniu tot nostre programa

Per la Redacció,

Taset de Copa d' or.

A LLEYDA CATALANA

*Quin goig sent Catalunya
veyent qu' en las provincias
per lo catalanisme
se posan á lluytár,
y que en algunas d' ellas
no 's para nit ni dia...
¡quin goig per Catalunya!
¡quin goig pe 'ls cataláns!
N' ets tú també d' aqueixas
oh Lleyda benvolguda,
puig gran catalanisme
fa temps vas demostrant;
igual que tas germanas
vols serne lleal y franca,
vols serne catalana,*

vols tindre glorias grans.

Trevalla, donchs, sens treva
si vols 'rribá á alcansarho
trevalla nit y dia,
trevalla sens parar;
que no 's cansin los brassos,
que 'ls cors no los desfallequin,
que no vos manquin forzas
per seguir aixis lluytant.
Y un colp guanyat, juntantnos
y ab crit que tot ho aixórdi
com lo tro que anuncia
que ve la tempestat,
podrem cridar—Victoria!
¡ja nostra es la partida!
que visca Catalunya!
viscan los catalans!

Pepet de Gracia.

Un avis y un cincimient

*D*ESDE ara y en las planas de LLEYDA CATALANA queda oberta una secció que titolarém *tribuna lliure*, hont tothom podrá exposar sus ideas respecte á nostra aymada terra, sens mes fré que 'l de no ofendrer lo Deu de nostras conciencias, lo respecte que 's miren tots los ideals, y la cortesía que 's deu á nostres consemblats: pro recomaném que qui vulgui dedicarse á questa secció ho fassi 'n serio; donchs, per la brometa de bon género, de sobras ne quedará ab lo demés lloch del periódich.

Per lo demés; totas nostras planas quedan á la disposició de qui vulgui honrarlas, subjectantse (axó sempre) al fallo de la Direcció, que 's reserva 'l dret d' inspecionar tots los treballs que 's presentin, sia quin sia lo tema assumpcio que desarrolli.

Salut y pelas.

LO BONCATALÁ

*E*l que portbarretina
y la moda á n' el cap
y q' may li falta á taula
el porró y sab ricar.

El que passa setmana
treballant sens scansar
per portar á la milia
ni que siga un os de pa.

El que á sos ls acaricia
enseñantlos la oral
arribant á sus vistes
sent de tothom spectat.

El que per hear sa terra
donaría fins si sch
y que sempre se per ella,
amor y entusias gran.

Lleyda Catalana

Aquest es per mí, 'l retrat
del verdader català;
el que vol què á Catalunya
retornin la Llvertat.

J. Staramsa.

Cosas vellas de Lleyda

Espulsió dels moresos de Lleyda.—1610.

Al ser espulsa del territori d' Espanya la rassa hebrea per decret dels reys catòlics, sols quedaven en ella 'ls moresos, ó si los fills dels jueus nascuts en nostra patia que rebéren l' aiguja del sant baptisme, conegeuts per 'l reu nom de *cristians nois*.

Desitjant els reys la pacificació de tota sa península y tementse el amigat acopí d' armes dels moresos, com també de ses repetides conspiracions, determinaren extingirlos, comensant l' espulsió pels de Valencia, baluart d' aquesta rassa, tenint que verificar lo mateix los restants d' Espanya en l' espai d' un any, perentori plàs que se 'ls doná tan sols per puguer vendre sos bens y mobles.

Sabedora Lleyda d' aquest granaconixement per especial encàrrec del Virrey de Catalunya, tragué bandera en lo balcó de la Paheria en senyal de guerra, y al redobl' dels tambals, contrasenya de la terra, s' avisá á las milicias que vinguessen á allistar á cala Vila é instruirse, tot desseguida, en lo manetx de las armas per marxar tan prompte com lo rey cregués convenientes sos serveys, comprometentse Lleyda en presentar cent homens, junt ab deu de caball capitanejats per son Paher en Cap.

Transcorregut poch mes de mitj any després de l' espulsió dels de Valencia, reunit lo Magnífich Consell General en la Paheria lo dia primer de Juny resolgué espulsar los de nostra ciutat; resolució que 'ls hi fou notificada per medi de pregons.

Previnguda la ciutat de tots quans disturbis y alborots los moresos puguessin promouer lo dia de sa partida, tingueren la bona disposició 'ls Consellers d' acordar que fossin accompanyats per' aconsolarlos y confortarlos per quatre Pahers, Veguer y Sotsveguer, junts ab trenta homens ab armes, fins al punt de sa reconcentració; rasgo de caritat y humanitarí que 'ls honra en gran manera.

Al despuntar l' auba del dia quatre, assigits y plorant els moresos se despenegueren de nostra ciutat dirigintse á las platxes del Segre hont embarcaren en graciosas barquetas preparadas per tal objecte partintne entre homens, canalla y donas uns dos cents en direcció á la Granja d' Escarp per reunirs' ab lo d' Aytona, Serós y Fraga que en número de quatre mil arribáren lo dia set á Fk y d' aquí s' dirigiren al port dels Alfahs per ser reembarcats y conduits al och de son desterro, hont tenían que acabar en trista llar sos días, sens poguer indre jamay á sa aymada pàtria hont naqueren y veieren la llum primera y en la què feya deu sigles que hi vivian.

Br de carbassa.

LA DONA CATALANA

SONT
CONTENIMENNE la do catalana
tot ella humilitat bondadosa,
la més bona y ambé més carinyosa
de las donas; ella es la més hermosa.
Ab son garbo ens atrala lleydatana

y escampa á dolls la sal, de tant graciosa;
son llabi es clavell viu, sa cara es rosa,
y son mirar talment es de sultana.

Ella ayma á sa Patria, ella es qui atia
als catalans pares y fills, á l' hora
á defensar las llivertats d' un dia.

Ella es de pit molt fort, ella es valenta,
y diu; «só catalana y.... ja fora!...
Catalunya, vull veure't amatenta.

Santiago Beleta.

SECCIÓ LOCAL

Política Polaviejista

Po dia de Pasqua de Pentecostés, en lo que 's commemora la vinguda del Espirit Sant, vingué á Lleyda 'l manifest que *d' los leridanos* dirigeix la Junta Provincial Polaviejista, no en figura de llengua de foch, sino en forma de proclama, fulla volant, ó com vulgan dirli. 10,000 exemplars tiraren que ja 's tirada!, y *gratis et amore il-lustrissimi domini Camilus Polavieja magister generalis de ordine teologali, Silvela favente clementia*.

Lo Comité potser no 'ns entendrá: pro 'l General ja 'ns entendria.

Sentí que la extensió kilométrica del escrit *político-hemoglobinado* no 'ns permeti, com voldriám, examinarlo per sos quatre cantons.

Després d' una sentida y romántica excitació á nostres conveihins, ens participa 'l Comité que son lema es *Justicia, moralitat, administració y economía*: alló que poch mes ó menos portaba en sa caberesa *La Mala Setmana* que, per lo vist y sens voler resultaba polaviejista.

Trona ab veu potent de company protestat contra 'l caciquisme *nturo y á la cabeza!* Y aquesta paraula *caciquismo* y y la de *regeneración*, jugan en lo manifest com l' *ecetera* en l' escena de la rexa de «La buena sombra».

Un párrafo de literatura farmacéutica:

«Urge desinfectar la deletérea atmósfera que nos rodea, creada á merced del odioso *caciquismo*, fuente de todas las concupiscencias, foco de todos los males, origen de nuestra degradacion, inmundo anelido (sanguijuela) que chupi las energías sociales y envenena la sangre del escuálido pueblo español, y devolver á a quella las condicions de vida que le son necessarias.»

Ara ja ho saben; ademés de que «urge desinfectar la deletérea atmósfera»; d' una sangonera, técnicament s' en diu un anelido. No ho oblidin, qu' axó s' important.

Fins los pajessos ja ho saben: «Volen fer lo favor—dirá un—de donarme una dotzena de anélidos, pel clatell de la mestressa?»

Ara un parrafet... á la marinesca:

«Si es indispensable que las provincias naveguen libremente por el Océano de la moralidad, con r' mbo al ansiado puerto de prosperidad é independencia, se hace preciso romper con mano fuerte el cable que las tiene oprimidas, cuyos extremos han estado sujetos, de una parte en el Ministerio de la Gobernació y de otra entre las férreas manos del cacique dispensador de mercedes y recompensas.»

Nada, nada; hem de «navegar» per l' «Océano» (ab mayúscula y tot) ab «rumbo» al «porto» trencant lo «cable» y axí 'ns liurarérem dels «anélidos (sangoneras)» y 'ns regenerarérem *Polavieja gratia*.

«No pretendemos medrar ni ser árbitros para repartir gracias á costa del presupuesto del Estado, de la Provincia ni del Municipio.»

Excusatio non petita.....

En honor del general cristian, hi posém de quan en quan una mesureta de llatí.

Aquet parrafet, sembla alló del quento;

—¿Que fem un trago?

—No te 'n volém dar de ví.

—¡Oh! no hus en vuy, si 's agre....

Un colp de gracia als cacichs:

«Acuid, pues, al ruego que os hacemos, todos aquellos de vosotros que no teneis que temer las iras del cacique, proveedor de todas las necesidades que entraña la corrupción y dispensador de todas las gracias que tienen origen en la inmoralidad.»

Axó si que no son *onzas de chocolate* que diu «Pepe Luis» de «La Buena Sombra»; axó 's un *mete y saca* d' aquells que demanen l' aurella.

Tot en tot, lo manifest no está mal, al contrari te *tons* (com lo Sr. Florensa) enérgichs y frases aplaudibles, y demostra intencions sanas com que á ca 'l President hi ha las medicinas....

Pro 'm temo que no farán rés.

Por supuesto qu' axó no será culpa del Comité, sino que la Magdalena no estarà pera tafatans.

Fins la forma té bonica 'l Manifest polaviejista.

Se veu que no está escrit per Campa-mor, pro.... vaja está bé.

Pot quedar satisfet l' *il-lustre caudillo*.

Y 'l Comité, també.

Y constí que las satisfaccions legítimas, com aquesta, engrexan tan ó mes que 'ls vins tònichs, digestius, y reconstituyents.

Lo Duch de T. Tuan.

Casetas de l' aigua, segon dia de Pasqua.

¡SOCH AIXÍ!

Sr. Director:

VOSTÉ no 'm conixerá,
perque may m' ha coneget; axó ja ho tinch sapigut,
sens que sigui jens discret.
Y ara ma presentació
vaig á ferli, breu aquí.....
¡Que vol ferhi, soch així,
cada hu 's com Deu l' ha fet!

Jo soch un bon catalá,
aymant de ma hermosa terra;
dels que sempre están en guerra,
ab qui no te l' cor ben net.

Qui com jo pensa, may tem
á cap lley, ni á cap butxí.

¡Que vol ferhi, soch així,

— cada hu 's com Deu l' ha fet!

Y sent jo un —
adoro las tradicions,
y dich sens contemplacions,
y ab lo cap ben alt y dret,
á tot qui ho vulgui escoltar,
qu' aymantlas tinch de morí.
¡Qué vol ferhi, soch així,
cada hu 's com Deu l' ha fet!

La moral del cristianisme,
deu regnar per tot arreu,
y 'l respecte al teu y al meu
á tothom deu fe anar dret.
Mal estarán las nacions,
si fujen d' aquet camí....
¡Que vol ferhi, soch així,
cada hu 's com Deu l' ha fet!

Vull que tot aquell que mani,
sia Roch, ó sia Rey,
que s' inspiri 'n la gran lley,
de la justicia y del dret.
No vull despoticxs tirans,

sense trevas y sens fi.
¡Que vol ferhi soch així,
cada hu's com Deu l' ha fet!

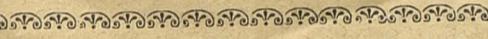
Las Corts, segons mon pensar,
deuen ser un temple noble,
ahont la salut del poble,
s'atengui'n preferent dret.
Y no'l lloch, hont lo polítich,
hi va tan sols per lluhí.
¡Que vol ferhi, soch així,
cada hu's com Deu l' ha fet!

No'm vingui ab lleys del embut,
que tenen la propietat,
de tenir ample un forat,
sentne l' altre molt estret.
Aixó, fill, es una maula,
que jo no la puch sufri.
¡Que vol fe hi, soch així,
cada hu's com Deu l' ha fet!

Lo ministeri deu ser
compost d' homes respectables,
secretaris responsables,
devant del poble y del dret.
Pero no deu sé organisme,
impune fins á morí.
¡Que vol ferhi, soch així,
Cada hu's com Deu l' ha fet!

Mes aixó vá sent molt llach,
y prompte hauré d' acabar,
perque, vaja, 's molestar,
un ratás y no un ratet.
Ara ja'm conixerá,
ja té noticias de mí,
¡dispensi si soch així!
¡Cada hu's com Deu l' ha fet!

Sopa de Rap.

La nit dels Reys

Jas' había adormit. ¡Qu' hermos es-taba!
Embolcat en los blanxs llenolets de son riatller bressol, son capet falaguer y rós com un fil d' or, pur com lo calzer d' un lliri y alegre com un ausell, guaytaba per entre 'ls brodats de son llit.

Al peu de son bressol, sentada en elegant balancí, s' hi veia una dona jove, hermosa com lo somris d' un angel, rossa com los blats del juny, envolcallat son rostre per remolins carinyosos de dolsas esperansas, que á dolls brollaban dels abims esplendorosos de sos ulls blaus com la volta del cel.

Entussiasmada contemplaba al fill de sus entranyas; sos llavis se contreyan en dolsa riatlla com si volgués retenir posaba que, vaporós com lo pensament. Per fi, en lo pur frontu de sos llavis y al suau contacte de sa boca que daba al nin un trós de cor—un tros de cor de mare, que vol dir un tros... de cel—in forma de maternal besida, llarga, apretada, silenciosa, aquella besada que sols las mares saben dar, se despertó l' infant.

Se miraren y sonrigueren... y passats uns breus instans de silenciosa calma, en lo que dos áimas sostenían mut y arrobador col—loqui, 'l nin digué blandament, com deuen parlar los angels al cel:

—Vritat, mareta, que aquesta nit los teyets portan dulces y joguinas, als nens que son bons?... y jo soch bó ¿vritat mare?... ¡Quántas cosas me portarán los Reyet!

—Que son molt amichs dels nens, fill meu.

Y retratantse una riatlla de cel en la boca del nin, quedá adormit altra volta.

Trucaren ab suavitat á la porta, obrí l' espesa ab cuidado, y aparegué un home robust y jove que, deball sa capa, portaba un verdader diluvi de paquets y capsetas que col-locá convenientment. Ella y ell s' acostaren al bresolet, lo nin dormía... y reya: veya als Sants Reys cruciar l' espay en lo boig galopar de sos fantástichs caballs, los veya entrar per las escletxas del balcó y deixar en ell juguets, molts juguets y molta confitura dins de las sabatetas, y.... adormit y tot, repetía:

—Y jo soch bó ¿vritat mareta meva?
Alló era 'l cel, si 'l cel pot trobarse al gun colp en la terra.

Lo galant y jove matrimoni contemplaba lo bressol que guardaba aquell nin somrient, hermos com l' éxtasis del artista, pur com quelcom que Deu ha fet, sens haberho tocat l' home.....

L' esclat fou al trench d' auba qu' anunciaba 'l dia dels Reys, y 'l nin de cabells rossos com l' or, d' ulls blaus com lo cel, y llavis de foix com la magrana, 's de pertá, y rascantse 'ls ulls ab sas manetas, cridá carinyosament:

—Mare, mareta meva!

Perque 'ls nins cridan á sas mares, ab la fé que 'l creyent invoca á Deu.

Y la mare 's presentá, crida al pare del seu fill, ab dos sellaren ab bes paternal lo front del nin que demanaba ja l' ofrena dels misteriosos reys de l' Orient.

Joguinas, diners, lleminaduras, tot se vuydaba damunt los llenolets del bressol del nin que, content, alegre, exaltat, nerviós, ab uns ullots que brillaban en son rostre, com la gota de tendral rosada sobre 'l calzer d' una flor, ho miraba tot, tot ho tocaba y per tot reya. Extranyat de tan be de Deu miraba á sos pares, y feya festas als juguets, ab lo carinyo del amich.

Y acullintse 'n los brassos de son pare, digué entusiasmata:

—Té, pare, té un petó pera tu, y un altre pera 'ls reys dels nens que son bons... .

—Y per mí, rateta del meu cor? digué dolsament sa mare.

—Pera tu, mare meva, pera tu.... jun milió!

Tofol de Rufea.

CATALANAS

A mon company de causa, lo ferm catalanista, en Feliciá Elias.

UAN ne vagis tu á l' església
no't possis la mantellina,
rumbeja caputxa blanca
que 't fa ser molt mes bonica.

Posh á poch á Citalinya
s' hi han ficat els estrangers;
catalans, au, ¡via fora!....
trayém del temple 'ls mercaders.

M' agrada sentir l' fluviol,
lo tamboril y la gralla,
y al dols só d'ests instruments
ballarne llarga sardana.

Santiago Beleta.

INDIRECTAS

Al cambiar lo títol de nostre periódich, han cesat en la Direcció técnica y espiritual, Lo Palla-Llarga y 'l Pare-Etern; sentím lo veurens pri-

vats, d' avuy en endavant, de s constant protecció.

Y que Deu los ampari.

•••

Recomaném á la gent tremida, alegre y de gust, la collecció (qu' mes avall anunciem) d' algunes obreta humorísticas de nostre redactor en Josep Asmarats (J. Staramsa).

Lo preu es barato, pro lip de riurer potser resultarà car; fins los costar una malaltia.

•••

Aquesta setmana, ha sigut de llamps y trons

Pro lo temps encara ha tigut modos.

Puig, per lo menos, als vidents de Lleyda, no ha pedregat en cap pesto.

Deu fassi que poguém d' lo mateix d' aquí á quānt blat, raïms y ci, siguin fora dels trossos y als graners, pixells y picas respectivament.

•••

Segons diu la prempsa local la qüestió de la Granja Agrícola està bastant ben encarrilada.

No som pessimistas, pro som com Sant Tomás.

Que no ho vejém, no ho volém creurer.

Som massa desgraciats á Lleyda.

Y ademés som, també, fora del periodo electoral.

Que 's lo periodo de las prometensas.

•••

Los dos diaris locals *El País* y *El Palleresa*, que 's titolaban *liberales independientes*, han canviat en sech, com las trompas.

Y s' anomenan «Periódico científico-literario y de intereses provinciales».

No hi tenim res que dir.

Sols desitjém que resultin mes científichs y mes literaris, qu' independents eran antes.

Sin embargo, creyém que seguirán fent lo caldo grós als conservadors l' un, y als fusionistas l' altre.

Quānt no per altre cosa, per agrahiment.

•••

Quānt era Alcalde 'l Sr. Pedrol, varem fer present la conveniencia de que 's numeren las casas d' alguns carrers, com lo del Noguerola, *pongo hoy caso*.

Y com fins ara no s' ha fet, repetim l' avis al Alcalde interino Sr. Ageret, á veurer si seré mes afortunats.

Ho sent, Sr. Batlle? No hi ha numeració en las casas del carrer del Noguerola.

Y no es aquet tot sol.

Quānt ho hagi fet fet en dit lloch, llavors l' hi 'n nombraré un altre.

Con que lo dicho, dicho.

•••

Diu lo *Palleresa* d' avuis d' ahir:
«Por falta de número de Ses Concejales no pudo celebrarse ayer sesión ordinaria»

¡Ay lo corat de's regeneradors! ¡Ja comensém aixís?

Y, donchs, Sr. Director e *El Palleresa*, V. que 's concejal regenerador, mirí que també 'ls haurán e suspenderà.

No, no; axó no val.

Vostés tenen obligació e sacrificar lo paseig, la tortulia, tot en as del be de Lleyda.

Per axó son concejals regeneradors.

Si ara que V. fá l' aprenetaje sent interino, comensa fallán la milla del company, que fará desde 'l prier de juliol que ho será propietari; pots a las horas, fallará la manilla de triunfo.

Que hi faltin los altres regeneradors se compren, porque com algune creu protestat per las eleccions del d 14.....

Carta-contesta

Al festiu, ranquil y trempat poeta
J. Staramsa

HUY señor mío y amigo
com diría un castellauna.

Enterat de la pregunta.
que'm s'far la altra senmana,

te vull dixar satisfet
avuy quina estona 'm baga;

y ausiliaper las Mussas
(que sonheinas de casa)

te vull eñicar aquí
ma opini en pocas paraulas.

Jo crea que ja deus saber
que á n'au totas m' agradan

tant si so guapas, com lletjas,
com si va enfarinadas,

com coxa, com geperudas,
com cega, com esguerradas;

totas m' aradan á mí...
(con tal n' omplin la butxaca).

Pero enfi; tinch ma opinió
per las que's pintan la cara,

puig que aquestas, y ho pots creure
ne tenen varias ventatjas

á las altres y es que poden
tenir si volén dos caras

la una, avans d' empastifar-se
l'altra, al poch d' estar pintadas.

Y si vas per un carrer
y 'ls dius alguna paraula,

quedas aromatisat
al senti aquella fragancia

que sembla que la jardi 't trobis
en mitj d' olorosas plantas;

y si pots arribá un dia
á besarn' una, t' encantas

puig m's que besá una dona
sembla que besis.... un angel.

¿Que'm fá, á mí que després sigui
negra y lletja? si n'es guapa

quant la veig sortí al carrer;
¿que te forats á la cara

que provenen de verola?

ab polvos y ungüent los tapan,
y aixís y ab altres.... pinturas

ne fan de las lletjas; guapas.

Y á no ser per' questas donas
que tant se pintan la cara,

perfumerías? no hi foran,

sos dependents? pues en vaga,

pert contribució el govern

Lleyda Catalana

(que ja sabs li fá gran falta,)
y en fi, veure tantas lletjas
¡fillet! fora una desgracia.

Luego, si una bé s'empolva
pot arribá á ser notable
puig be sabs que á Barcelona
n'hi ha una, de molta fama;
¿qui es el que no coneix
la Maria enfarinada?

Aixís es, doncas, que amich
acabo donant las gracies
á los de la redacció
d' aquet LLEYDA CATALANA
que m' han permés que 't contesti,
(ó bé que 't dongui la lata).

Pero en fi prent'ho com vulgas,
ma opinió i' he dit ben clara,
y esculleixla que s'empolvi
si es vritat que vols casarte,
puig ja sabs que de molts anys
soch perfumista de fama,
y casante ab una aixís....
trobo á un altra parroquiana.

Ja sabs ne pots disposar
de tot, menys de la butxaca,
(que aquesta f' temps la tinch
buyda y encar' foradada.)
d' aquet que 't besa las mans
con tal siguin ben rentadas.

Tu mejor fiel servidor
y amich, en

Pepe de Gracia.

*****

Per excés d' original ens veyém pri-
vats d' inretar LA NOSTRA GENT, lo que
ho farém en lo número del prop vinent
dissapte.

Ho sentím tan per l' actualitat del
assumpto, com per lo qu' ha d' agrada-
r a nostres llegidors.

Trenca-closcas

Logograf nnmèrich

1 2 3 4 5 6—Poble de la Provincia.

3 4 5 1 2—Conducció d' aigua.

3 4 5 6—Util de guerra.

4 5 4—Nom de dona.

2 1—Nota musical.

2—Número romà.

La solució en lo próxim número.

Solucions al número anterior.

Al logrograf: El País.

Al acróstich: Sant Llorens
Depòsit del Aigua
Pahersa

SAL
Semina RI
Er Eta
Cuart ELS
Ca Talunya
Sant Jos Eph
Lliberat
Constitució

*****

Correspondencia

Flavio.—No está mal y retocadet, anirá; y
no li dihem quánt perque estém d' original hasta aquí (tres païs mes amunt de la coroneta).

Una Criada.—Ay, filla, si se'n anaba á
rentar los plats, ens faría un favor que no li
podriá pagar mai!

Un Sereno.—Está bé.

J. Soroll.—Está mal.

P. P. W.—Ni ab una caretá á la cara.

Raim.—Será servit.

P. Peta.—Vosté que's tan guapa, sembla
mentida que fassi uns versos tān lletjos.

K. Garrines.—Anirá, si senyor, anirá.... al
foch, ó á un puesto pitjar.

T. V. O.—Al pelo.

Chufas fredas.—Vol callar, home de Deu!
Y es llástima perque la lletra es bona; pro 'l
escrit ¡Santa Quiteria!

J. O. P.—No podém servirlo, no 'ns han
quedat exemplars casi de cap número, pro al
seu poble ja hi trobará cinch ó sis suscriptors
y l'hi deixarán llegir de franch.

Anzell.—Ja haurá rebut nostra contestació
particular.

Macari Porratxa.—Sentím molt lo no haberlo
rebut avans; ja veurá com vá'l número,
plé fins á sobreixir, per consequent, no estranyi
que fins lo prop vinent número no 's pu-
bliqui. Es bó com tot lo seu.

Estrat.—Si no fos tan llarch, no estaría del
tot mal; pro ara resulta un poch pesadet y ja
veurá V. que 'ns falta puesto encara.

1899.—Impremta de Lluís Abadal,
carrer Major, 12,—Lleyda.

Se 'n admeten
en la Administració

LA MODA
SASTRERÍA DE MODESTO MERCE
Carrer Major, 6, 2^{on}, Lleyda,

En dita casa trobará lo públich d' aquesta
Capital reunidas las condicions de elegancia,
tall esmerat y economía en los preus.

Especialitat enota classe de treballs per de-
cats que sian.

BOTIGA DE QUINCALLA

DE

JOAN LAVAQUIAL

AHERIA 14.

Totas las enseñanzas se reben
novedades e las millors casas
extrangeres y del pais.

Per fixo vritat.

FUSTERIA DE ANTONI MIR

Carrer de Blondel, 2.

Especialitat en caixas per morts sen-
llas y de luxo á preus baratíssims y contant
ab un servei exacte y esmerat.

Tots los días de festa hi ha exposició en di-
ta botiga, Carrer de Blondel, 2.

Se 'n admeten
en la Administració

ASTRERÍA
PANYERIA Y NOVETATS

DE

Lluís Cardús
Carrer Major, 26, 1.

OBRAS CÓMICAS

del festiu escriptor Joseph Asmarats (J. STA-
RAMSA) que's troban de venda en l'Llibre-
ria Corominas, Carrer Major, 12, Lleyda

¡A un ral exemplar!

AUCELLS DE JARDÍ, Comèdia en un acte
en vers. (1)

À CA LA MQDISTA, Juguet cómic en prosa.

LA SAMATRUQUIS, Id. id. id. id.

QUAN NO 'S TÉ, Paròdia cómica en vers
del drama "JUAN JOSÉ". (1)

UN JEPICH CANTANT VICTORIA, Hu-
morada en vers. (1)

L' EMBAIXADOR DEL IVERN, Casi mo-
nòlech en vers.

UN BANY AL ASTILLERO, Juguet cómich
d' istiu en vers. (1)

(1) En col·laboració.

Se compran
vins averiats ó pi-
cats per la elaboració d'
alcohols en la

CASA JOSEPH BORDALBA

RAMBLA DE FERNANDO-29

LLEIDA